

Детска градина „Мечо Пух" с. Чифлик,
общ. Кърджали, тел. 03624-2228, e-mail: dgmechopuh_35@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....
Директор: /Г. Мустафа/
Заповед № 1/ 15.09.2025

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБИЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026г.

Детска градина „МЕЧО ПУХ" с. Чифлик, изнесени групи с
адрес на обучение с. Мургово и с. Перперек, общ. Кърджали

Приета с Решение на Педагогически съвет, проведен на 15.09.2025 г., Протокол № 1 от 15.09.2025 г.

УВОД

Ние приемаме приобщаващото образование като ориентиран подход, като среда в която всяко дете се чувства полезно, ценено и включено в живота на детската общност на групата, в която всички са приобщени в усещането си за принадлежност и взаимна свързаност с останалите.

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от ДГ „Мечо Пух“ с. Чифлик и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване нормите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване.

Вярваме в необходимостта от целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие, както и деца на многодетни семейства на национално ниво, която трябва да намери отражение в институционалната политика и на нашата детска градина насочена към така наречените уязвими групи деца.

I. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Гарантиране на равен достъп до качествено образование и пълноценна социализация на всяко дете.

II. ПРОГРАМНИ ЗАДАЧИ:

1. Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Привличане и задържане на всяко дете, подлежащо на предучилищно образование в района.
4. Повишаване на педагогическия капацитет на семействата на децата.

5. Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ И ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

➤ Дейности за създаване на адекватни условия за привличане и задържане децата от уязвими групи:

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

2. Изграждане и функциониране на привлекателна образователна среда за всяко дете.

3. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.

4. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

5. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи и техните потребности.

6. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

➤ Дейности за интеграция на децата от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес.

2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход за осигуряване на равен старт в училище.

3. Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.

4. Превенция на negliжирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.

5. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ.

6. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.

7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
---------	------	------------	-----------

➤ **Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите:**

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане възпитание на децата при предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения създаване на нагласи з отговорно и зряло родителство.

2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното здравното и емоционално развитие на децата.

3. Мотивиране и активно влечение на родителите в интеграционния процес, както и в приемане идеята и ценността на образование бъдещето на децата им.

4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите не останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.

5. Провеждане на информация, кампании и родителки срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучения на децата от уязвими групи.

6. Ангажиране на родителите на децата о уязвими групи в училищни настоятелства и обществените съвети.

➤ **Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.**

1. Проучване на индивидуалните потребности и интересите на децата.

2. Създаване на програмна система с акценти, насочени към интеркултурно, гражданско и приобщаващо образование на децата.

3. Създаване на разпределение на образователното съдържание по възрастови групи, включващо подбрани теми в посочените акценти.

4. Изграждане на привлекателна образователна среда за всяко дете

5. Подбор на подходи и педагогически технологии за оптимален и адекватен педагогически процес в групите.

6. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

7. Индивидуална подкрепа на деца, съобразно техните образователни потребности.

8. Допълнителна дейност съобразно потребностите на децата и желанието на родителите.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	постоянен	Учителите на детските групи	При необходимост
Екипна работа на учителите от дадена детска група	постоянен	Учителите на детските групи	При необходимост
„Заедно можем повече“ – промяна на нагласите на родителите за организиране и провеждане на родителски срещи.	м. септември 2025 г. м. февруари 2026 г.	Директорът, учителите	
„Ден на отворени врати“	Всяка сряда през учебната година	Учителите на групи	
Провеждане на допълнителни интерактивни занимания за подобряване на езиковите умения по български език.	постоянен	Учителите на групи	Брой интерактивни мероприятия, брой участвали деца
Ранно откриване на деца в риск от обучителни затруднения.	м. септември, октомври	Учителите на група	При необходимост
Дейности по Механизъм за обхват.	постоянен	Директор, комисия по обхват	При необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа.	до 31.09.2025г.	директор	Заповед на директора
Представяне на дейности по интереси.	01.10.2025 г.	учители	При подадени заявления от родители
Представяне на дейностите по интереси на ЦПЛР, гр. Кърджали.	01.10.2025 г.	Представители на центровете	При проявен интерес от страна на центровете
Идентифициране на деца със СОП.	2025/2026 г.	учители	При необходимост
Оценка на потребности на деца със СОП .	2025/2026 г.	екип	Не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултация.	2025/2026 г.	Екип ЦОП, гр. Кърджали	При подписан договор с родителите
Превантивни мерки за недопускане отпадане от ДГ – информационни кампании сред родителите,	2025/2026 г.	Директор, учители	При необходимост разясняване ползите от интегрирано

ежемесечни и ежедневни контакти.			обучение на децата от етнически малцинства
Индивидуални посещения по домовете на децата и установяване на рискови фактори и обстоятелства в семейната среда на всяко дете.	2025/2026 г.	Директор, учители	При необходимост
Организиране и провеждане на родителски срещи, индивидуални срещи – разговори, беседи, съобщения, подготовка за провеждане на празници.	Постоянен	Директор, екип на ДГ, родители	Участие на родителите по желание.
Повишаване интереса на децата, чрез участие в мероприятия на детската градина залегнали в празничния календар на детската градина – „Откриване на учебната година – Добре дошли!“, Спортен празник „Бързи, смели, сръчни“- състезателни игри по случай деня на Кърджали, „Празник на деня на Народните будители“, „Есенен карнавал“, „Световен ден на доброто“, „Участие в националната седмица на четенето“, „Случки по Коледа“, „Детски снежни веселби“, „Мартеничка“ – конкурс за изработване на най-интересна мартеничка, „Баба Марта е дошла“- тържество, „Празник на мама“ – празнична програма, „Пролетен карнавал“ – развлечение, „Да прегърнем земята“ – Дейности във връзка с отбелязване Деня на Земята, „Весел, весел Великден“, „Вече сме пораснали деца! – Довиждане детска градина – тържества по групи, „Ден на детето“ – празнично развлечение, Празнуване на рождени дни, „Национален ден за безопасността на движението по пътищата“.	По годишния план и празничния календар	учители	Пълно съдействие от страна на родителите и включване при провеждане на съвместни мероприятия.
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в изяви и състезания Организиране на екипни игри, при които децата трябва да работят заедно, за да постигнат обща цел (например, построяване на кула от блокове, решаване на пъзел).	2025/2026г.	Учители	

Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в изяви и състезания. Изгражда емпатия, разбиране и уважение към различията още от ранна възраст.	2025/2026 г.	Учители	
Обучение на персонала: „Достъп до качествено образование на деца от уязвими етнически общности. Работа в мултикултурна среда, развиване на интеркултурна компетентност“	По график, заложен в плана за квалификация м. април 2025 г.	Директор	Повишаване на професионалната компетентност за работа в мултикултурна среда.
По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез интерактивни методи и средства в учебния процес, онагледяване, практическа насоченост. Четене на книги и разказване на истории, които представят различни култури, семейства, хора с различни способности и преживявания. След това се води разговор с децата.	2025/2026 г.	Учители	Изграждане на иновативните умения на децата чрез интерактивни методи и средства.

V. ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ:

ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността Активно включване и подкрепа на родителите от уязвими групи в образователния процес, повишаване на техните родителски компетенции и създаване на устойчиво партньорство "детска градина-семејство".			
Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководство на детската градина.	2025/2026 г.	Директор, учителите	Брой инициативи

-Четене на книги и разказване на истории, които представят различни култури, семейства, хора с различни способности и преживявания. След това се води разговор с децата. Ползи: Изгражда емпатия, разбиране и уважение към различията още от ранна възраст.			
Разчупване стереотипи на провеждане на родителски срещи.	м. септември 2025 г. м. февруари 2026 г.	Директор, учителите	Брой родителски срещи
Включване на родителската общност в мероприятия извън детската градина. Организиране на семеен ден, пикник или извън класни дейности, на които родители от всички групи са добре дошли. Това може да включва и храна, типична за различните култури на децата в групата. Ползи: Подобрява връзката "детска градина-дом" и помага на родителите да се запознаят и подкрепят взаимно.	2025/2026 г.	Директор, учителите	Брой мероприятия
Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане“ отдел „Закрила на детето“, РУО гр. Кърджали, община Кърджали и др.	2025/2026 г.	Директор, учителите	Брой срещи
Планиране на дейност в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите	2025/2026 г.	Учители по групи	Брой консултации
Отчет на дейностите и мерките по програмата	м. януари 2026 г. м. юни 2026г.	Комисия за работа с деца в риск, комисия за работа с родителите	Брой отчети

Ключови принципи за успех:

- **Индивидуален подход:** Всяко дете е уникално и се развива в свой собствен темп. Дейностите трябва да бъдат адаптирани към нуждите и интересите на всяко дете.
- **Партньорство с родителите:** Редовна комуникация с семействата е от съществено значение за подпомагането на развитието на детето както в детската градина, така и у дома.
- **Положително насърчаване:** Похвала и окуражаване за всяко усилие, а не само за крайния резултат.

Успехът се постига чрез създаване на богата, подкрепяща и радостна среда, в която всяко дете може да процъфтява.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.

- Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.
- Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (5-6 г.).
- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

- ✓ дял от децата, подлежащи на задължително образование (от 5 до 7 години), обхванати в детската градина;
- ✓ дял на отпадналите от ДГ за една учебна година;
- ✓ дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати. Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.
3. Натрупаните и документираните знания за бит, традиции, обичаи, празници, песни и танци ще бъдат основа за инкорпорирането им в програмата на детското заведение.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат

да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.

2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.

3. Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да

участват в общи дейности. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.

4. Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават своите деца, ще ги превърне в активни партньори в образователния процес и в живота на ДГ.

Заклучение

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

В ДГ „Мечо Пух“ се обучават деца, по-голямата част от които са от ромската и турската етническа група и предимно в ДГ с. Чифлик и ДГ с. Перперек от ромската етническа група. Детското заведение притежава опит в работата и интеграцията на различни етноси в мултиетническа и мултикултурна среда. Различният етнически състав често поражда проблеми, затруднява се общуването, образователния процес, интеграцията и социализацията на децата. Недоброто владение на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, затруднява комуникацията между самите деца. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Много от родителите не владеят добре български език и не възприемат образованието като ценност. Част от децата в ДГ от ромския етнос са деца от социално уязвими семейства (безработни, с един родител, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи. Част от децата са със здравословни проблеми предимно с хронични заболявания или често боледувачи от инфекциозни болести причинени от паразити.

Всички тези условия ни карат да търсим начини за създаване на форми, чрез които децата да преодолеят изоставането си и да усвоят добри модели за общуване и култура на поведение. Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равният достъп до образование и качествено образование са взаимно обвързани - равният достъп означава достъп до качествено образование, а качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата

на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др.

Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и пр.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции и, неправителствения сектор и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

С програмата са запознати всички членове на колектива.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ „Мечо Пух“ за учебната 2025/2026 г. е разработена съгласно чл. 22, ал. 2, т.7 от ЗПУО.

Програмата е приета с Решение № 3 на заседание на Педагогическия съвет взето с Протокол № 1 от 15.09.2025г. и е утвърдена със Заповед № 1/15./09..2025г. на директора.

Директор:.....

/Г. Мустафа/